

Mall för lägesanalys

Det här är en exempelmall för lägesanalys förenklad utifrån ISO 26000s med 7 huvudområden:

Verksamhetsstyrning, De mänskliga rättigheterna, Arbetsförhållanden, Miljö, Goda verksamhetsmetoder, Konsumentfrågor, Samhällsengagemang och utveckling.

Du kan använda denna mall som utgångspunkt för att kartlägga hållbarhetsfrågorna för ditt företag och gradera deras betydelse för ditt företag.

Exemplen är till för att ge förslag på områden som kan vara relevanta. Du kan ändra och anpassa mallen efter din verksamhet.

1. Undersök exemplen på hållbarhetsaspekterna. Lägg eventuellt till egna. Vilka är relevanta för er verksamhet?
2. Gradera dem utifrån relevans för er verksamhet.
3. Gradera påverkan och utveckla på vilket sätt aspekten medför en påverkan.
4. Fundera och skriv även ner möjliga åtgärder. Dessa kan utvecklas senare.

Relevanskriterier (exempel) - Låg/Mellan/Hög:

- Relevans utifrån företagets produkter / tjänster, och företagets övriga verksamhet
- Relevans i förhållande till lagar och riktlinjer
- Möjlighet att påverka
- Relevans för hållbar utveckling och intressenter

Påverkanskriterier (exempel) - Låg/Mellan/Hög:

- Påverkan på hållbar utveckling för samhälle eller miljö
- Påverkan på intressenter
- Möjlig annan Påverkan av att vidta / underlåta att vidta åtgärder

Delområde	Hållbarhetsaspekt	Relevans	Varför?	Påverkan	Vad?	Möjliga åtgärder
Huvudområde: Verksamhetsstyrning						
1. Belutprocesser och strukturer	(EXEMPEL) Hållbarhetspolicy, strategi eller liknande på plats	Låg		Hög	(EXEMPEL) Hållbarhetsarbete men otydlig styrning & prioriteringar, ej integrerat i affären	(EXEMPEL) Utveckla hållbarhetsstrategi i samband med utveckling av ny affärsplan Q3
	Mätbara mål för hållbarhetsarbetet	Mellan		Ej relevant		
	Rutiner för rapportering på hållbarhetsaspekter har etablerats					
	Ekonomiska incitament för resultatområden					
	Effektivt deltagande bland anställda					

Huvudområde: De mänskliga rättigheterna

<p>1. Due Diligence</p>	<p>Verktyg för att identifiera risker och förebygga brott mot de mänskliga rättigheterna i värdekedjan</p>	<p>Mellan</p>	<p>(EXEMPEL) Ej infört i rutiner vid inköp</p>	<p>Hög</p>	<p>(EX) Förhöjd risk. Leverantör i land med utbredd korruption, och etniska motsättningar</p>	<p>(EX) Dialog med intresseorganisation. Utveckla checklist med hållbarhetskrav Inleda samtal med leverantör</p>
<p>2. Risksituationer</p>	<p>Åtgärder för att hantera relationer och affärer i riskfyllda miljöer (ex. politisk instabilitet, konflikt, utbredd fattigdom, korruption eller brister demokrati och rättigheter)</p>	<p>Låg</p>	<p>(EXEMPEL) Saknar verksamhet / leverantörer i sådana miljöer</p>			
	<p>Åtgärder för att hantera risker för verksamhet som påverkar eller med deltagande av barn och ursprungsbefolkningar</p>					
<p>3. Undvika medskyldighet</p>	<p>Åtgärder för att undvika direkt eller indirekt medskyldighet</p>					
<p>4. Hantera missförhållanden</p>	<p>Tydliga och effektiva klagomåls och åtgärdsmechanismer</p>					
<p>5. Diskriminering och sårbara grupper</p>	<p>Lika rättigheter och möjligheter för alla anställda (oavsett ex. hudfärg, kön, ålder, språk, nationalitet, ursprung, religion, funktionshinder, graviditet eller politisk tillhörighet)</p>					
	<p>Åtgärder gör ökad mångfald bland anställda, hos leverantörer, i ledning etc.</p>					
<p>6. Medborgerliga och politiska rättigheter</p>	<p>Åsikts- och yttrandefrihet på arbetsplatsen och om arbetet</p>					

	Åtgärder för att främja medborgerliga och politiska rättigheter					
7. Ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter	Åtgärder för att främja ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter					
8. Grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet	Fackligt deltagande och rätt till kollektivavtal					
	Åtgärder mot barnarbete och tvångsarbete					
Huvudområde: Arbetsförhållanden						
1. Sysselsättning och anställningsförhållanden	Tydliga avtal och god anställning praxis					
	Tydliga och goda villkor för konsulter och leverantörer					
	Effektivt skydd av anställdas personliga information och integritet					
2. Arbetsvillkor och social trygghet	Löneläge och försörjning					
	Anställningsskydd och villkor					
3. Social dialog	Dialog mellan fack eller annan representant för de anställda					

	Dialog med lokala intressenter					
4. Arbetsmiljö	Förebyggande insatser och kontroll - säkerhet och hälsa på arbetsplatsen					
	Ergonomi och hjälpmedel					
	Säkerhetsutrustning och hantering av farlig utrustning/ämnen/moment					
	Friskvård och hälsokontroller					
5. Personlig utveckling och utbildning i arbetet	Introduktionsutbildning					
	Fortbildning för personal					
Huvudområde: Miljö						
1.Förebyggande av föroreningar	Utsläpp till vatten	Låg	(EXEMPEL) Endast gråvatten från kök, dusch, WC.			
	Giftiga och hälsovådliga kemikalier	Hög	(EX) Cancerogena kemikalier för flamskydd, samt naftalen.	Hög	(EX) Pot. hälsorisk för personal i efterbehandling, Pot. miljöskador av avfall/utsläpp	(EX) Förbättrat slutet ventileringsystem, nytt återvinningssystem

	Luftföroreningar	Låg	(EX) Resor till kund och mellan arbetsplatspendling	Mellan	(EX) Resor till kund med bilsbil ca 2500 mil/år Daglig arbetspendling 10 pp, mestadels med bil	(EX) Tjänstemiljöbilar (elhybrid), laddningsstationer på företagsparkering, Cykel/kollektivtrafikspremie
	Avfallshantering					
2. Hållbar resursanvändning	Energianvändning (Elektricitet)					
	Uppvärmning					
	Användning av råvaror					
	Vattenanvändning					
3. Begränsning av och anpassning till klimatförändringar	Begränsning av utsläpp av växthusgaser					
	Klimatkompensation					
4. Skydd av naturmiljö, biologisk mångfald och återställande av naturliga livsmiljöer	Mark och landanvändning					
Huvudområde: Goda verksamhetsmetoder						

1. Antikorruption	Tydliga regler kring gåvor, resor och måltider					
	Kontroll av certifikat och ursprung					
2. Ansvarfullt politiskt engagemang	Tydliga regler kring politiskt engagemang och lobbying					
3. Konkurrens på lika villkor	Enhetlig information till leverantörer					
	Rättvis prissättning och goda betalningsrutiner till leverantörer					
	Tydliga villkor och avtal					
4. Främja socialt ansvarstagande i värdekedjan	Samarbete med leverantörer kring hållbarhetsaspekter					
	Granskning av leverantörer					
5. Respekt för äganderätten	Skälig ersättning för utfört arbete och god hantering av immateriella rättigheter					
Huvudområde: Konsumentfrågor						
1. God marknadsföring, saklig och opartisk information samt goda avtalsmetoder	Saklig, opartisk och lättförståelig information om produkter och tjänster					

	Val av text, ljud eller bilder i förhållande till stereotyper om tex kön, religion, ras, funktionshinder eller personliga relationer					
2. Skydd av konsumenternas hälsa och säkerhet	Fullgod produktinformation (säkerhet, innehåll, återvinning, användande etc.)					
3. Hållbar konsumtion	Information om miljöpåverkan av produkter och tjänster					
	Information om arbetsvillkor i värdekedjan					
	Information om produkters livslängd, möjlighet till reparation och återvinning					
4. Konsumentservice, support samt klagomåls- och tvistlösning	Möjligheter till kundtjänst, service, underhåll och reparation					
	Effektiv hantering av kundklagomål					
	Produktgaranti och ångerrätt					

5. Skydd av konsumenternas personliga uppgifter och integritet	Tydlighet kring inhämtning, lagring och hantering av data					
	Tillse gott skydd av känsliga uppgifter och av konsumenters integritet					
6. Tillgång till grundläggande tjänster	Rättvis och tydlig hantering av grundläggande tjänster för alla konsumenter och					
7. Upplysning och medvetenhet	Upplýsa om förhållanden kring tjänster och varor som kan vara avgörande för konsumentens val					
Huvudområde: Samhällsengagemang och utveckling						
1. Lokalt samhälls-engagemang	Dialog och deltagande i lokalt och med lokala intressenter					
2. Utbildning och kultur	Bidrag till lokal kultur					
3. Jobbskapande och kompetens-utveckling	Erbjuda praktik eller lärlingsplatser					

4. Utveckling av och tillgång till teknik	Utveckla partnerskap med skolor eller institutioner					
5. Skapa välbefinnande och inkomstmöjligheter	Etablera en skattepolitik					
	Företräde åt lokala leverantörer av produkter och tjänster					
6. Hälsa	Avsluta tillverkningsprocesser, produkter eller tjänst med negativa hälsoeffekter					
7. Sociala investeringar	Delta i sociala initiativ och/eller föreningsstöd					